

Majetok odvezených alebo vykázaných židov a síce nemovitý nechali v správe svojich rodín alebo známych a movitý majetok (cennosti) boli uložené do depozitu.

Nakoľko židovstvo, najmä mladá generácia začínala prejavovať už za slovenskej vlády politickú akciu komunistického smeru, tu prevedené opatrenia boli veľmi dobré na utíšenie ich komunistickej nálady.

Tiež pospolitý ľud kvitoval celú akciu so súhlasom.

Pretože prevedeniu celej akcie bolo dané okres. úradu málo času, doporučujem v akcii pokračovať až do úplného odstránenia všetkých Židov – cudzincov, lebo pri terajšej akcii mnohí pre krátkosť času ušli pozornosti úradov, poťažne zmizli na neznáme miesto no títo všetci sú dosiaľ na Slovensku.

8. nov. 1938

(nečitateľný podpis)¹¹⁶

ŠOKA Topoľčany, fond Okresný úrad Topoľčany, kartón 98, 1472/38 prez.

Dokument 171

Vyslanec Künzl – Jizerský z ministerstva zahraničných vecí informoval 14. 12. 1938 Bratislavu o intervencii amerického ministra financií Morgentau-a v prospech dvoch deportovaných z Topoľčan, ktoré sú jeho príbuzné.

Záznam.

Telefonuje mi vyslanec Künzl – Jizerský, že v Topoľčanoch žila rodina Valzová, ktorá bola okresným úradom a Hlinkovou gardou vypovedaná.

Tiež Irma Ivanovská a jej dcéra Eva boli vypovedaná a odsťahovali sa do Nových Zámkov a rady by sa vrátili do Česko-Slovenska. Žiadosť je podaná u Krajinského úradu. Vyslanec upozorňuje na to, že o obidve rodiny prejavil záujem americký minister financií Morgentau¹¹⁷, ktorý je s rodinou Valzovou v rodinom pomere.

Ministerstvo zahraničných vecí upozorňuje na túto okolnosť a žiada, aby pokiaľ možno vypovedacie dekréty boli odvolané.

Bratislava, 14. decembra 1938

Zaznamenal: Dr. Cieker.

SNA, fond Úrad Predsedníctva vlády, kartón 8, 1680/38.

¹¹⁶ Dokument je rukopis.

¹¹⁷ Henry Morgenthau (1891-1967), minister financií USA v rokoch 1934-1945.